

**УДРУЖЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА-ТЕХНИЧАРА И
БАБИЦА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**
11000 Београд, Ресавска 28, тел. 011 3347-353
ASSOCIATION OF NURSES AND MIDWIVES OF SERBIA
11000 Belgrade, Resavska 28, fax (381) 11 3347-354
e-mail: umstbs@gmail.com i office@umsts.org
www.umsts.org

**IZVEŠTAJ O NACIONALNOM KONGRESU GLAVNIH SESTARA I BABICA, SESTARA I BABICA IZ PRAKSE I
PROFESORA ZDRAVSTVENE NEGE SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM, 23. 11. – 27. 11. 2022.**

Nacionalni Kongres glavnih sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem u organizaciji Udruženje medicinskih sestara, tehničara i babica Republike Srbije (UMSTBS) održan je na Tari u hotelu „Omorika“ od 23. do 27. novembra 2022. godine.

Pokrovitelji Kongresa bili su Ministarstvo zdravlje Republike Srbije i Komora medicinskih sestara i tehničara Srbije. Kongres je akreditovan od strane Zdravstvenog saveta Srbije, kao Nacionalni Kongres sa međunarodnim učešćem za lekare, stomatologe, farmaceute, biohemičare, medicinske sestre, zdravstvene tehničare i ginekološko akušerske sestre – babice (br. odluke: 153 – 02– 475/2022– 01 od 15. 08. 2022., br. akreditacije: D – 1 – 433/22).

Kongresu je prisustvovalo 370 učesnika iz zdravstvenih i obrazovnih ustanova za medicinske sestre iz Republike Srbije, Crne Gore, Makedonije, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Na svečanom otvaranju Kongresa, učesnicima se ispred Ministarstva zdravlja Republike Srbije obratio državni sekretar Ministarstva zdravlja dr Mirsad Đerlek, koji je otvorio Kongres, predsednice UMSTBS D.Otašević, direktorka Komore medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Republike Srbije Vesna Jocić, predsednica Sindikata medicinskih sestara i tehničara Srbije Radica Ilić, potom Sanja Minić, dipl. med. sestra, predstavnik Nacionalnog udruženja medicinskih sestara Crne Gore, Jelena Krivokapić u ime direktora Visoke medicinske škole Milutin Milanković Beograd, Olivera Bogdanović predsednik IO ogranka Užice Komore medicinskih sestara i tehničara Republike Srbije.

Pre otvaranja Kongresa 23. 11. 2022., svim registraovanim učesnicama je bilo omogućeno besplatno učestvovanje na predavanju sa pismenim rešavanjem testa na temu *Značaj medicinske sestre u lečenju i sprečavanju komplikacija šećerne bolesti*, čiji je autor Zorica Mitrović, strukovna medicinska sestra, CVMU, Beograd. Predavanje je akreditovano od strane Zdravstvenog saveta Srbije za medicinske sestre, zdravstvene tehničare i babice (br. odluke: 153 – 02 – 475/2022 – 01 od 15. 08. 2022., br. akreditacije: D – 1 – 431/22).

Prvog radnog dana Kongresa, održana je plenarna sesija pod nazivom ***Inovacije u organizovanju službe zdravstvene nege u sistemu zdravstvene zaštite- realnost i mogućnost.***

Kroz interaktivnu diskusiju koju je vodila Mara Tešić, strukovna medicinska sestra, VMA, Beograd, kao moderator, razmenjana su mišljenja i iskustva iz naših zdravstvenih ustanova i kolega iz inostranstva o modelima osnivanju Službe zdravstvene nege u zdravstvenim ustanovama(SZN). Istaknuto je da **osnivanjem Službe za zdravstvenu negu u zdravstvenim ustanovama, obezbeđuje se organizovan i sistematičan kontinuitet u radu, u skladu sa zahtevima i potrebama korisnika sestrinskih usluga. U nadležnosti SZN su sva pitanja vezana za planiranje, organizovanje, vođenje i kontrolu kadrovskih i**

drugih resursa za negu i procesa rada u cilju obezbeđenja kvaliteta zdravstvene nege i povoljnih ishoda lečenja i nege korisnika usluga - pacijenata.

Na žalost za sada, ne postoji zakonsko definisanje sestrinske i babičke profesije sa datim kompetencijama stečenim obrazovanjem, a samim tim ni precizna uputstva za osnivanje sestrinske službe.

Postoje brojni modeli za osnivanje Službe zdravstvene nege sa pomoćnikom direktora za sestrinstvo, u našim uslovima sada, to je glavna sestra ustanove, koja sama obavlja sve poslove organizacije, nadzora, kontrole kvaliteta, kontinuirane edukacije u ustanovi i brojne druge poslove.

Sa Kongresa predlažemo model za osnivanjem Službe za zdravstvenu negu medicinskih sestara-tehničara na nivou Ustanove **sa dva odeljenja**, koja se bave kontrolom kvaliteta rada i stručnim nadzorom na nivou pojedinca, organizacionih jedinica i Ustanove u celini, kontinuiranom edukacijom, stručnim usavršavanjem i saradnjom sa obrazovnim zdravstvenim i drugim institucijama od interesa za rad Službe i Ustanove.

Osnivanje sestrinske Službe u zdravstvenim ustanovama je potreba i neophodnost zarad kvalitetnijeg i efikasnijeg rada medicinskih sestara u ZU, a u korist pacijenata i najboljih ishoda nege i lečenja.

Sestrinskoj stručnoj javnosti su poznati i drugi modeli osnivanja Službe za ZN, ali za sada nije ni u jednoj civilnoj zdravstvenoj ustanovi osnovana Služba za zdravstvenu negu. 2021 god je osnovana Služba za zdravstvenu negu na VMA u Beogradu, koja ima sličan model organizovanja odeljenja i odseka, sa načelnikom službe na čelu. Uz podršku menadžmenta ustanove, ova služba je zaživela i funkcionise, što je direktno uticalo na podizanje statusa sestrinske profesije u vojnom zdravstvu.

Tokom diskusije, više puta je istaknuto, da se sestrinstvo u R.Srbiji susreće sa brojnim problemima u pogledu ozakonjenja profesije, obrazovanja sestara, priznavanja stečenih zvanja i kvalifikacija u zdravstvenom sistemu zemlje, napuštanje profesije i drugo. U poslednjih nekoliko godina izražena je migracija školovanih i obučanih sestara u zemlje EU, što se može u narednom periodu manifestovati i deficitom sestrinskog i babičkog osoblja u zdravstvenim ustanovama, ukoliko se nešto hitno ne preduzme od strane relevantnih institucija za podizanje statusa i položaja sestara u R.Srbiji.

Veliki problem predstavljaju i prekvalifikacije drugih zanimanja u zvanje medicinska sestra. Takvo prekvalifikovane sestre su nedovoljno obučene, sa slabim teoretskim i praktičnim znanjima, što će značajno uticati na kvalitet pružanja sestrinskih usluga i bezbednost i zdravlje korisnika zdravstvenih usluga.

Na Kongresu su doneti sledeći zaključci koji su usmereni ka Ministarstvu zdravlja R.Srbije:

- 1. Donošenje Zakona o sestrinstvu i zdravstvenoj nezi** kojim bi se regulisalo delokrug rada, nivou obrazovanja i kompetencije medicinskih sestara. Predlog Zakona o zdravstvenoj nezi je u skupštinskoj proceduri.
- 2. Osnivanje Službi zdravstvene nege u zdravstvenim ustanovama RS, je neophodnost i potreba** u cilju poboljšanja kvaliteta zdravstvene nege i preraspodele ljudskih resursa, kontinuirane edukacije, podizanje kvaliteta sestrinskih usluga korisnika zdravstvene zaštite.
- 3. Neophodno je imenovati pomoćnika ministra zdravlja za sestrinstvo** (sestra u ministarstvu zdravlja) koju smo imali od 2002- 2011. god
- 4. Priznavanje diploma stečenih formalnim obrazovanjem** u zdravstvenom sistemu naše zemlje i katalogu radnih mesta: strukovna i diplomirana medicinska sestra, master, sestra specijalista i doktor nauka,

5. Zaustaviti hiper produkcija prekvalifikovanih frizera, kuvara, obučara.... u zvanje medicinska sestra. To je problem od nacionalnog značaja, jer ugrožava zdravlje i bezbednost korisnika zdravstvenih usluga. Smatramo da treba dozvoliti samo prekvalifikaciju iz zdravstvenih zanimanja u zvanje medicinska sestra.

Tokom Kongresa održano je deset usmenih i dve poster sesije na kojima je prezentovano 175 stručnih radova od ukupno 182 prijavljena rada.

Na Kongresu je bilo reči i o **Transplantaciji kao metodi lečenja** hronične bubrežne insuficijencije, gde su eminentni predavači prezentovali svoja stručna i naučna iskustva u zbrinjavanju bubrežnih bolesnika. Prof R.Naumović, KBC "Zvezdara", Beograd, održao je i predavanje o metodama skrininga u otkrivanju pacijenata sa Fabrijevom bolešću, kao i ulozi medicinske sestre u skriningu retkih bolesti.

Pedijatrijska sesija ove godine bila je posvećena lečenju i zdravstvenoj nezi kardiohirurških malih pacijenata. Nastavnici i profesori zdravstvene nege takođe su u okviru svoje sesije prezentovali radove na Kongresu.

Značajno je istaći, da je na kongresu prezentovana i radionica o **problemima žena u menopauzi**, i kako im pomoći da najlakše prebrode ovaj period.

Saopštenjem stručnih radova putem usmenih i poster prezentacija, radionica i komercijalnih predavanja, učesnici na Kongresu su prezentovali svoja stručna iskustva i primere iz prakse u lečenju, zbrinjavanju i zdravstvenoj nezi pacijenata iz oblasti hirurgije, urgentne medicine, ginekologije i akušerstva, interne medicine, psihijatrije i drugih oblasti rada zdravstvenih radnika.

Na Kongresu su po kriterijumima stručno-naučnog odbora UMSTBS izabrani i nagrađeni najbolji radovi

1. **Tumori dojke**, Jelena Dunjić, Opšta bolnica Kruševac
2. **Uloga medicinske sestre u lečenju i prevenciji i lečenju konjuktivitisa**, Katarina Veličić Stevanović, Opšta bolnica Čačak
3. **Reedukacija bolesnika nakon peritonitisa**, Marija Pavlović, Opšta bolnica Valjevo
4. **Humani papiloma virus**, Tijana Pavlović, Opšta bolnica Čačak
5. **Novi pravci u reproduktivnoj medicini**, David Božović, Ivan Bošnjak,-studenti Ljiljana Antić, Akademija vaspitačko medicinskih strukovnih studija Kruševac, odsek Čuprija
6. **Privremeni epikardijalni pejsing nakon kardiohirurških operacija- sestrinske intervencije**, Bojana Samardžija, Univerzitetaska dečija klinika, Beograd
7. **Zdravstvena nega pacijenata u postoperativnom periodu u kardiohirurgiji**, Tomislav Cvetković, VMA Klinika za grudnu i kardijalnu hirurgiju
8. **Akutni moždani udar- sestrinske intervencije i značaj medicinske sestre – tehničara u procesu zdravstvene nege**, Aleksandra Parezanović, Opšta bolnica Čačak
9. **Uloga medicinske sestre u nezi i lečenju pacijenata CVMU sa akutnim pankreatitisom**, Ivana Petrović, Specijalna bolnica Mladenovac
10. **Uloga medicinske sestre u primarnoj ustanovi**, Dušica Simijonović, Dom zdravlja Smederevo
11. **Aktivna participacija pacijenata u prevenciji bolničkih infekcija**, Kristina Stošić, Institut za onkologiju i radiologiju, Beograd

Evaluacijom učesnika, kongres je ocenjen visokim ocenama- Opšta ocena Kongresa je 4,88.

Predsednica Stručnog odbora Kongresa
Katarina Katanić, sms

Predsednica UMSTBS
Dijana Otasević
Dijana Otasević, dipl. med. sestra